

Αρχές Οικονομικής Θεωρίας

Eπιλεγμένα θέματα για τους υποψήφιους μαθητές της Γ' τάξης Ενιαίου Λυκείου.

> ΟΜΑΔΑ Α

Στις παρακάτω προτάσεις, από Α.1. μέχρι και Α.5., να γράψετε τον αριθμό της καθεμιάς και δίπλα του την ένδειξη Σωστό, αν η πρόταση είναι σωστή, ή Λάθος, αν η πρόταση είναι λανθασμένη.

- A.1. Ο αριθμός των καταναλωτών αφορά μόνο την αγοραία καμπύλη ζήτησης.
- A.2. Καθώς αυξάνεται η παραγωγή, η αύξηση του μεταβλητού κόστους στην αρχή είναι έντονη και στη συνέχεια γίνεται αργή.
- A.3. Όταν οι καταναλωτές ενός προϊόντος ζητούν συγκεκριμένη ποσότητα σε κάθε επίπεδο τιμής τότε λέμε ότι έχει ελαστική ζήτηση.
- A.4. Ο νόμος της φθίνουσας απόδοσης είναι μια εμπειρική διαπίστωση που ισχύει για κάθε παραγωγική διαδικασία.
- A.5. Όταν το οριακό προϊόν είναι μεγαλύτερο από το μέσο προϊόν, το μέσο προϊόν μειώνεται με την αύξηση της εργασίας.

Στις παρακάτω προτάσεις, από Α.6 μέχρι και Α.10., να γράψετε τον αριθμό της πρότασης στο τετράδιό σας και δίπλα του το γράμμα που αντιστοιχεί στη σωστή απάντηση.

- A.6. Το Οριακό κόστος είναι σημαντικό μέγεθος για τις επιχειρήσεις, γιατί η απόφαση για την αύξηση της παραγωγής τους κατά μια μονάδα θα πρέπει να γίνει έπειτα από σύγκριση του οριακού κόστους με:

 - α) το έσοδο της πώλησης αυτής της μονάδας.
 - β) την αξία της συνολικής παραγωγής.
 - γ) τις μεταβολές του μεταβλητού κόστους.
 - δ) κανένα από τα παραπάνω.

- A.7. Ποιο από τα παρακάτω θα μπορούσε να επιφέρει αύξηση στη ζήτηση ενός κατώτερου αγαθού;

 - α) Η αύξηση της τιμής του αγαθού.
 - β) Η μείωση της τιμής του αγαθού.
 - γ) Η αύξηση του εισοδήματος των καταναλωτών.
 - δ) Η μείωση του εισοδήματος των καταναλωτών.

- A.8. Υποθέτουμε ότι η ελαστικότητα ζήτησης σημείου για το αγαθό X είναι -1,25. Αυτό σημαίνει ότι μια αύξηση κατά 1.800 ευρώ όταν η τιμή του είναι 18.000 ευρώ θα:

 - α) μειώσει τις πωλήσεις κατά 12.5%.
 - β) αφήσει ανεπηρέαστη τη συνολική δαπάνη των καταναλωτών για το αγαθό.
 - γ) αυξήσει τις πωλήσεις κατά 15%.
 - δ) κανένα από τα παραπάνω..

- A.9. Ο νόμος της φθίνουσας απόδοσης ισχύει στη βραχυχρόνια περίοδο με δεδομένη και αμετάβλητη την:

 - α) συνάρτηση παραγωγής.
 - β) τεχνολογία παραγωγής.
 - γ) κατανάλωσης του προϊόντος.
 - δ) όλα τα παραπάνω.

- A.10 Η καμπύλη του μέσου μεταβλητού κόστους:

 - α) είναι μια ευθεία παράλληλη προς τον άξονα της ποσότητας.
 - β) στην αρχή αυξάνεται και στη συνέχεια μειώνεται.
 - γ) στην αρχή μειώνεται και στη συνέχεια αυξάνεται.
 - δ) κανένα από τα παραπάνω.

> ΟΜΑΔΑ Β

- B.1. Να ορίσετε το νόμο της φθίνουσας απόδοσης.
- B.2. Να εξηγήσετε και να δείξετε διαγραμματικά τη διαφορά μεταξύ μεταβολής της ζήτησης και μεταβολής της ζητούμενης ποσότητας.
- B.3. Τι γνωρίζετε για τον παράγοντα χρόνο στην οικονομική επιστήμη; Να αναλύσετε τις δύο περιόδους παραγωγής.

> ΟΜΑΔΑ Γ

Στην τιμή των 10 ευρώ οι καταναλωτές ενός κανονικού αγαθού ζητούν 1.500 μονάδες από το αγαθό αυτό (Ελαστικότητα ζήτησης -1/3).

- Γ.1. Ποια θα είναι η ποσοστιαία μεταβολή της ποσότητας, όταν η τιμή του αγαθού αυξηθεί κατά 2 χρηματικές μονάδες;
- Γ.2. Να υπολογίσετε την αλγεβρική μορφή της συνάρτησης ζήτησης.

- Γ.3. Υπολογίστε την ελαστικότητα ζήτησης στο σημείο όπου $QD=1.000$ και $P=20$. Ποιο είναι το συμπέρασμα από την ελαστικότητα ζήτησης σε σχέση με τα συνολικά έσοδα των παραγωγών;

- Γ.4. Αν το επίπεδο του εισοδήματος των καταναλωτών μειώθει κατά 25% και η εισοδηματική ελαστικότητα του αγαθού είναι ίση με 2 ($Ey=2$) να βρεθεί η νέα συνάρτηση ζήτησης.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΟΜΑΔΑΣ Α

A.1. Σωστό	A.2. Λάθος	A.3. Λάθος
A.4. Σωστό	A.5. Λάθος	A.6. α
A.7. δ	A.8. α	A.9. β
		A.10 γ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΟΜΑΔΑΣ Β

- B.1. Σχολικό βιβλίο, κεφάλαιο 3 σελίδα 57
- B.2. Σχολικό βιβλίο, κεφάλαιο 2 σελίδες 37-39 «Μεταβολή στη ζητούμενη ποσότητα και μεταβολή στη ζήτηση».
- B.3. Σχολικό βιβλίο, κεφάλαιο 3 σελίδες 53-54 «Ο χρονικός ορίζοντας της επιχείρησης».

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΟΜΑΔΑΣ Γ

- Γ.1. Βρίσκουμε την $Q2$ χρησιμοποιώντας τον τύπο της ελαστικότητας ζήτησης.

$$\begin{aligned} E_D &= \frac{\Delta Q}{\Delta P} \times \frac{P}{Q} \Rightarrow -\frac{1}{3} = \frac{Q2 - 1500}{12 - 10} \times \frac{10}{1500} \Rightarrow \\ &- \frac{1}{3} = \frac{Q2 - 1500}{2} \times \frac{1}{150} \Rightarrow -\frac{1}{3} = \frac{Q2 - 1500}{300} \Rightarrow \\ &-300 = 3(Q2 - 1500) \Rightarrow -300 = 3Q2 - 4500 \Rightarrow \\ &4500 - 300 = 3Q2 \Rightarrow 4200 = 3Q2 \Rightarrow \\ &\Rightarrow Q2 = \frac{4200}{300} \Rightarrow Q2 = 1400 \end{aligned}$$

Η ποσοστιαία μεταβολή της ποσότητας είναι :

$$\frac{1400 - 1500}{1500} \times 100 = -6,6\%$$

- Γ.2. Ο πίνακας συμπληρωμένος έχει ως εξής:

ΣΥΝΔ.	P	QD	ED
A	10	1500	-1/3
B	12	Q2=1400	

Από τον πίνακα ζήτησης βρίσκουμε την συνάρτηση ζήτησης

$$\begin{aligned} 1500 &= a + \beta \cdot 10 \\ 1400 &= a + \beta \cdot 12 \end{aligned} \Rightarrow 100 = -2\beta \Rightarrow \beta = -50$$

Αντικαθιστούμε το β σε μια από τις δύο συναρτήσεις και βρίσκουμε και το a

$$1500 = a + (-50) \cdot 10 \Leftrightarrow 1500 = a - 500 \Leftrightarrow a = 2000$$

Άρα η συνάρτηση ζήτησης έχει τη μορφή

$$Q_D = 2000 - 50P$$

- Γ.3. Για να βρεθεί η ελαστικότητα ζήτησης στο σημείο όπου $Q_D = 1.000$ και $P = 20$ χρησιμοποιούμε το β που

$$\text{ξέρουμε ότι είναι ίσο με } \frac{\Delta Q}{\Delta P}$$

$$\text{Άρα } E_D = -50 \cdot (20/1000) \Leftrightarrow E_D = -1000/1000 \Leftrightarrow E_D = -1$$

Το αποτέλεσμα που προέκυψε μας οδηγεί στο συμπέρασμα ότι βρισκόμαστε στο μέσο της καμπύλης ζήτησης, όπου και οι παραγωγοί μεγιστοποιούν τα συνολικά τους έσοδα.

- Γ.4. Αφού το εισόδημα μειώθηκε κατά 25% θα επηρεάσει τη ζήτηση η οποία εκφράζεται μέσω της συνάρτησης ζήτησης.

$$E_Y = \frac{\Delta Q}{\Delta P} \Rightarrow 2 = \frac{\Delta Q}{-25\%} \Rightarrow \frac{\Delta Q}{P_1} = \frac{-25\%}{Q_1} \Rightarrow \frac{\Delta Q}{Q_1} = -50\%$$

Χρησιμοποιώντας τον τύπο της εισοδηματικής ελαστικότητας βρήκαμε ότι η ζήτηση θα μειωθεί κατά 50%. Άρα θα πρέπει να βρούμε μια νέα συνάρτηση ζήτησης μειωμένη κατά 50% από την αρχική.

Δηλαδή:

$$Q'_D = Q_D - 50\% QD \Leftrightarrow$$

$$Q'_D = 2000 - 50P - 50\% (2000 - 50P) \Leftrightarrow$$

$$Q'_D = 2000 - 50P - 1000 + 25P \Leftrightarrow Q'_D = 1000 - 25P$$

ΒΡΑΝΑΣ Θ., ΚΟΥΣΚΟΥΒΕΛΑΚΟΣ Π.
ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΜΑΝΟΣ

ΤΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ
ΠΟΥΚΑΜΙΣΑΣ
ISO 9001

ΠΕΙΡΑΙΑΣ: ΣΩΤΗΡΟΣ & ΑΛΚΙΒΙΑΔΟΥ 132, ΤΗΛ.: 210 4112506

ΑΜΦΙΑΛΗ: ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΣ 8, ΤΗΛ.: 210 4004200

ΜΟΣΧΑΤΟ: ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ ΣΜΥΡΝΗΣ 124, ΤΗΛ.: 210 9401137

ΚΟΡΥΔΑΛΛΟΣ: ΑΤΤΑΛΕΙΑΣ & ΔΙΑΜΑΝΤΙΔΗ 71, ΤΗΛ.: 210 4975777

ΝΕΑ ΣΜΥΡΝΗ: ΕΛ. ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ 233 & ΜΑΡΚΟΥ ΜΠΟΤΣΑΡΗ 30, ΤΗΛ.: 210 9883771